

TALOUSARVIOALOITE 66/2011 vp

Määrärahan osoittaminen homekoulujen korjaamiseen

Eduskunnalle

Koulut ovat 7—15-vuotiaiden lasten päivittäinen elinympäristö. Koulujen sisäilman epäpuhtaudet voivat aiheuttaa monia terveyshaittoja. Koulurakennusten kuntoa ja sisäilman laatua on viime vuosina selvitetty useissa eri tutkimuksissa. Tavallisimmat koulurakennuksiin liittyvät ongelmat ovat puutteellinen ilmanvaihto sekä kosteus- ja homevauriot. Ilmanvaihto on todettu puutteelliseksi jopa neljässä viidestä koulurakennuksesta. Rehtoreille suunnatun kyselyn perusteella 40 prosentissa kouluista on homevaurioista johtuvaa kiireellistä korjaustarvetta.

"Opettaja joutui jättämään työnsä jatkuvan sairastelukierteen päätteeksi. Vuoden 2009 lopulla sairauslomalle jäänyt opettaja on edelleen määrääkaikaisella kuntoutustuella. Sisäilmasta koitui monenlaista vaivaa: opettajalla oli päivittäin kovaa yskää, äänen käheytymistä ja kovia päänsärkyjä. Lisäksi hän sai rintakehäänsä verenpurkaumia ja kasvot olivat riemunkirjavat. Lopulta yskät äityivät niin pahoiksi, että hän yski verta ja mahanesteitä." Vastaavanlaisia uutisia on ollut viime vuosina joka puolella Suomea paikallis- ja maakunnallisissa lehdissä. Useissa kouluissa opettajia, muuta henkilökuntaa ja oppilaita on sairastunut lievemmin, ja myös erittäin vakavia, kroonisia sairauksia on puhjennut. Lisäksi lukuisissa kouluissa homevauriot tai niiden torjumiseksi käytetyt torjuntakeinot (kuten ylipaineistus) aiheuttavat lievempiä sairastumisia pitkin lukuvuotta useille oppilaille, opettajille ja muulle henkilöstölle.

Erityisesti lasten ja nuorten sairastuminen vakaviin hengityselin- tai muihin sairauksiin tulee yhteiskunnalle vuosien ja vuosikymmenten saattossa erittäin kalliiksi. Muutaman lapsena astmaan eliniäkseen sairastuneen henkilön hoitokustannukset yhteiskunnalle ovat samaa suuruusluokkaa kuin yhden koulun homevaurioiden korjaamiskustannukset. Puhumattakaan tietysti siitä elinikäisestä taakasta, jonka kanssa sairastunut lapsi aikuistuu ja aikuisena ollessaan joutuu kärsimään.

Huonon ilmanlaadun vuoksi sairastuneiden opettajien lukuisat ja paikoin pitkätkin tai toistuvat sairaslomat sotkevat opetuksen järjestelyt. Oppilaitokset joutuvat hankkimaan enenevässä määrin sijaisia, ja koulun normaali opetusrytmi ja henkilöstöjärjestelyt menevät toistuvasti uusiksi. Tämä on omiaan lisäämään arjen haasteita eikä auta esimerkiksi oppimisrauhan turvaamisessa.

Koko maassa uusiin koulurakentamishankkeisiin on nyt ehdotettu talousarviossa ensi vuodelle viisi miljoonaa euroa. Hallituksen budjettiesityksen summa riittää vain muutaman home- tai kosteusvauriosta kärsivän koulun remontointiin. Tänä vuonna valtio on avustanut koulujen peruskorjaushankkeita sekä kosteus- ja homevaurioremontteja 36 miljoonalla eurolla. Summa on laskenut vuosien ajan, eikä valtionosuutta ole riittänyt kuin joka neljanteen hakemukseen. Kuntaliiton edustajan mukaan summa on täysin riittämätön.

TAA 66/2011 vp — Pertti Hemmilä /kok

Kuntien keho taloudellinen tilanne tulee merkitsemään sitä, että ongelmallisten homekoulujen peruskorjauksista tai uusien koulujen rakentamisesta tullaan ainakin tässä vaiheessa luopumaan. Ongelmia aiheutuu ainakin pienille kunnille. Suuret kaupungit pystyvät kustantamaan kouluremontteja omasta budjetistaan. Kunnat joutuvat turvautumaan remonteissa joko osamaksujärjestelyyn tai kalliiseen yksityiseen rahan. Kaikkein pahimmassa tapauksessa oppilaat,

opettajat ja muu henkilökunta joutuvat edelleen altistumaan päivittäin huonolle sisäilman laadulle.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2012 talousarvioon momentille 29.10.34 lisäyksenä 5 000 000 euroa homekoulujen korjausmenoihin.

Helsingissä 17 päivänä lokakuuta 2011

Pertti Hemmilä /kok